
Nepal Building Code: Introduction Status and implementation Strategy

Er. Sagar Krishna Joshi,

September 15, 2014

Building Code

- A building Code is a **set of rules** that specify the **minimum acceptable level of safety** for constructed objects such as buildings and non-building structures
- The main purpose of the building codes is to **protect public health, safety and general welfare** as they relate to the construction and occupancy of buildings and structures.
- The building code **becomes law** of the particular jurisdiction **when formally enacted by the appropriate authority**.

Contains of Building Codes

- Design, construction and operation of buildings, covering such diverse areas as structural stability, fire safety, heating, lighting, ventilation, plumbing and sanitary facilities and may include accessibility, affordability, indoor air quality, energy and sustainability.
- Building codes are supported by an extensive collection of material, product, testing, design and installation standards, as well as codes of practice and design guidance.

Antique Building Code

- Building codes have a long history. What is generally accepted as the **first building code** was in the code of King Hammurabi, who ruled over Babylonia some **3500 years** age, will ever be remembered for his oft-quoted stringent decree from his code which ran as follows:
- #229. If a builder builds a house for someone, and does not construct it properly, and the house which he built falls in and **kills its owner**, then that **builder** shall be **put to death**.

- #230. If it kills the **son** of the owner, the **son of that builder** shall be put to death.
- #233. if a builder builds a house for someone, even though he has not yet completed it, if then the **walls seem toppling**, the builder must **make** the walls solid **from his own means**.

राष्ट्रिय भवन संहिता

- नेपालमा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध निर्माण सामग्रीको अधिकतम उपयोग गरी यहाँको भू- बनोट र हावापानी सुहाउँदो हुने गरी तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट वच्न प्रतिरोधात्मक क्षमता राख्ने गरी घरहरूको डिजाइन र निर्माण गर्ने विधिहरू समावेश गरी तयार गरिएको आधिकारिक दस्तावेज ।

दस्तावेज जम्मा
२३ वटा
पुस्तिकाहरूको
रुपमा उपलब्ध

दस्तावेज सि.डि.मा पनि
उपलब्ध ।

भवनको वर्गीकरण (संशोधित)

ऐनको दफा ८ ले भवन संहिताको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि भवनलाई देहाय बमोजिम चार वर्गमा वर्गीकरण गरिनेछ ।

(क) "क" वर्ग: विकसित मुलुकमा अपनाइएका भवन संहिता समेतको अनुरसरण गरी इन्टरनेशनल स्टेट अफ आर्टमा आधारित हुने गरी बनाइने अत्याधुनिक भवनहरू । (NBC 000 International State of Art)

(ख) "ख" वर्ग: प्लिनथ एरिया एक हजार वर्गफीट भन्दा बढी, भुईँतला सहित तीन तला भन्दा बढी वा स्ट्रक्चरल स्पान चार दशमलव पाँच (४.५) मीटरभन्दा बढी भएका भवनहरू । (Professional Engineered code- 17 Numbers)

(ग) "ग" वर्ग: प्लिनथ एरिया एक हजार वर्गफीटसम्म, भुईँतला सहित तीन तलासम्म वा स्ट्रक्चरल स्पान चार दशमलव पाँच (४.५) मीटरसम्म भएका भवनहरू । (NBC 202 and 205 MRT Code)

(घ) "घ" वर्ग: खण्ड (क), (ख), र .ग) मा लेखिएदेखि बाहेकका काँचो वा पाका ईटा, ढुङ्गा, माटो, बाँस, खर आदि प्रयोग गरी दुई तलासम्म बनाइने साना घर, छाप्राहरू ।" (NBC 201 and 203, 204 Guidelines Code)

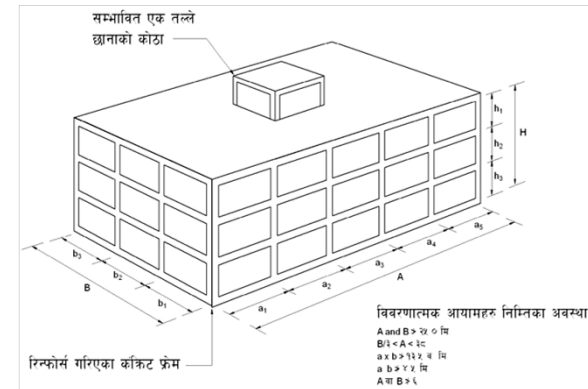
भवन संहिताका प्रोफेसनल इन्जिनियर्ड कोडका खण्डहरू:-

- १०१ निर्माण सामग्रीको स्पेसिफिकेशन
- १०२ निर्माण सामग्रीको तौल
- १०३ प्रयोजनीय भार
- १०४ हावाको भार
- १०५ भूकम्पीय भार
- १०६ हिउँको भार
- १०७ अग्नि प्रतिरोधात्मक व्यवस्था
- १०८ निर्माण स्थलको छनोट
- १०९ गारो प्रणालीको संरचना
- ११० कंक्रीट प्रयोग हुने निर्माण कार्य
- १११ स्टील संरचना
- ११२ काठ प्रयोग हुने संरचना
- ११३ आल्मुनियम संरचना
- ११४ निर्माण कार्यमा अपनाउनु पर्ने सुरक्षा
- २०६ वास्तुकलात्मक व्यवस्था (आर्किटेक्चरल)
- २०७ विद्युतीय प्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था (इलेक्ट्रिकल)
- २०८ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी व्यवस्था (स्यानिटरी)

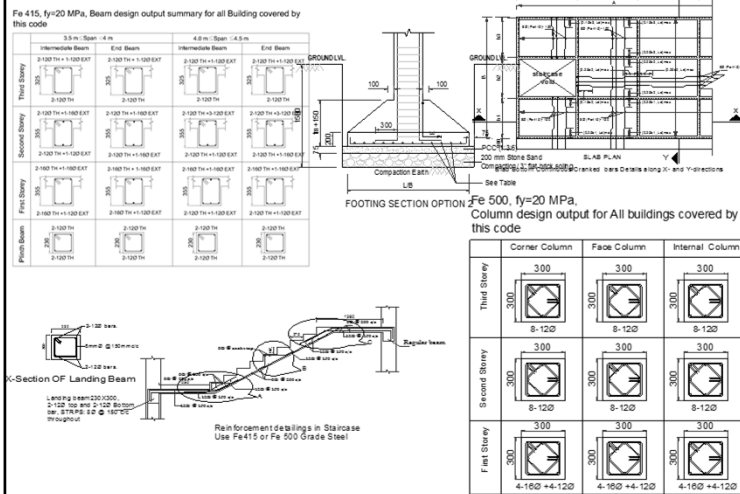
म्यान्डेटरी रूल्स अफ थम्ब

- व्यावसायिक इन्जिनियर तथा प्राविधिकहरु उपलब्ध नभएका ठाउहरुमा मध्यमस्तरको प्राविधिकको रेखदेखबाट बन्ने प्लिनथ एरिया १००० वर्ग फिट सम्म, तीन तला सम्म तथा स्ट्रक्चर स्पान ४.५ मी सम्म भएका साधारण भवनहरु । यस अन्तर्गत निम्न कोडहरु पर्न आउछन् ।
- NBC 201 : फ्रेममा गारो भरेर गरिने पिलर प्रणालीको घरको पूर्वनिर्धारित डिजाइन
- NBC 202 : गारो प्रणालीको घरहरुको पूर्वनिर्धारित डिजाइन
- NBC 205 : फ्रेममा गारो नभरेको पिलर प्रणालीको घरको पूर्व निर्धारित डिजाइन

म्यान्डेटरी रूल्स अफ थम्ब

Frame Structure को MRT मा समावेश तयारी नक्सा

ग्रामिण क्षेत्रका लागि भवन निर्देशिका

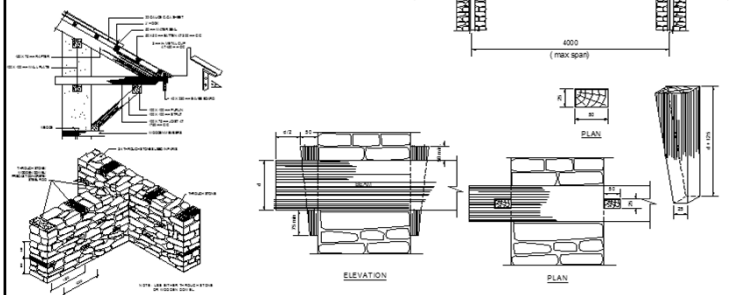
दैनिक रूपमा प्राविधिज्ञको रेखदेख उपलब्ध गराउन नसकिने दुर्गम स्थानका दुई तला सम्मका घर तथा छाप्राहरु ।

यस अन्तर्गत निम्न कोडहरु पर्न आउछन् ।

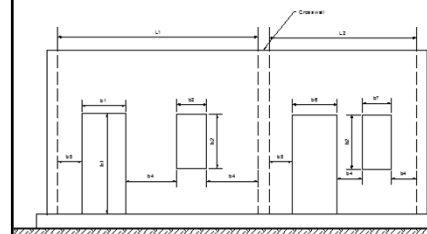
- NBC 203 : न्यून भारवहन क्षमता भएको निर्माण सामग्रीबाट बनाइने घरहरुमा भूकम्प प्रतिरोधक बनाउन निर्देशिका
- NBC 204 : माटोबाट बनाइने घरहरुलाई भूकम्प प्रतिरोधात्मक बनाउन निर्देशिका
- भवन निर्माण निर्देशिका, २०५८

ग्रामिण क्षेत्रका लागि भवन निर्देशिका

- स्थानीय निर्माण सामग्री जस्तै माटो, ढुङ्गा, स्थानीय काठ, बाँस आदि निर्माण सामग्रीबाट बनाइने घरहरूमा भूकम्प प्रतिरोत्मक बनाउन ध्यान दिन पर्ने कुराहरूको सचित्र व्याख्या यी निर्देशिकाहरूमा गरिएका छन् ।

ग्रामिण क्षेत्रका लागि भवन निर्देशिका

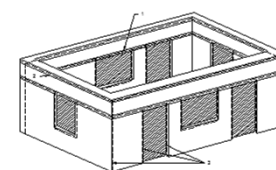

RECOMMENDATION REGARDING OPENINGS IN LOAD BEARING WALLS

NOTE:

- 01 + 02 -> 0.3 L1 for one storey, 0.25 L1 for one plus upto storeyed
- 06 + 07 -> 0.3 L2 for one storey, 0.25 L2 for one plus upto storeyed, three storeyed.
- 04 -> 0.5 H2 but not less than 600 mm.
- 05 -> 0.25 H1 but not less than 450 mm.

भवनमा खुल्ला भागका सिमाक्षेत्रहरू

- 1 - L1 (Load Bearing)
- 2 - L2 (Load Bearing)
- 3 - H1 (Height)

भवनमा भूकम्प प्रतिरोधि अवयवहरू

संरचना बाहेकका बिपद व्यवस्थापन सम्बद्ध संहिताका केहि बुंदाहरू

- भवनमा भयाङ्गको संख्या र दूरी, प्रयोग अनुसारको भयाङ्गको चौडाई Firescape को व्यवस्था
- सार्वजनिक कोठाको Exit बाहिरतिर खुल्न पर्ने । तर बाहिरको प्रवाह छेक्न नहुने
- कोठाको आकार अनुसार खुल्ला भाग
- Evacuation को लागी व्यवस्था
- Lightning Arresters/Conductors
- पहिरो र बाढिबाट भवनलाई बचाउन गरिनु पर्ने व्यवस्था
- भवनको उचाई र प्रयोग अनुसार लिफ्टको व्यवस्था
- आगलागी नियन्त्रणको लागी भवनमा गरिनुपर्ने न्यूनतम व्यवस्थाहरू

भवन संहिता कार्यान्वयन अवस्था

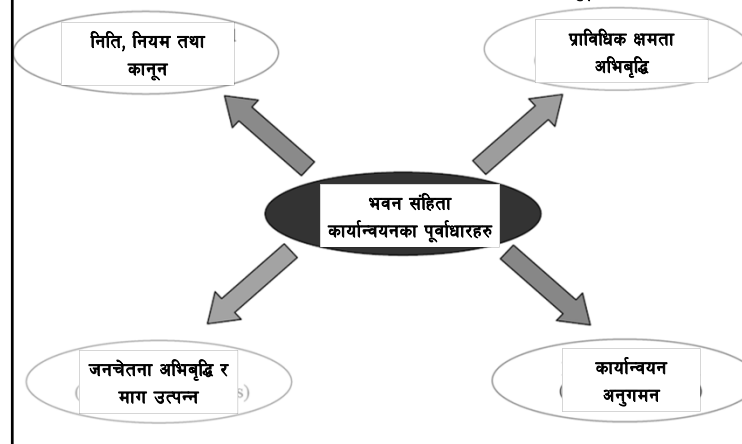
भवन संहिता कार्यान्वयनको उद्देश्य:

- नयां भवनहरुलाई भवन संहिता कार्यान्वयन द्वारा प्रकोप प्रतिरोधि बनाउने । वनिसकेका भवनहरुलाई प्रवलिकरण प्रकृयाद्वारा क्रमस प्रकोप प्रतिरोधि बनाउँदै जाने ।

प्रकृया :

- भवन संहिता कार्यान्वयनको लागी आधारभूत तत्वहरु : आवश्यक निति बनाउने, स्थानिय निकायको क्षमता अभिवृद्धि, जनचेतना अभिवृद्धि, राष्ट्रिय स्तरमा कार्यक्रम कार्यान्वयन विकास गर्न

भवन संहिता कार्यान्वयनका लागी तयार पूर्वाधारहरु

निति, नियम तथा कानून

- देशको जोखिम विश्लेषणको आधारमा बनाइएको “भवन निर्माण संहिता २०६०”
- संहिता कार्यान्वयनको कानूनी प्रावधान “भवन ऐन २०५५ (पहिलो संशोधन २०६४)”
- संहिता कार्यान्वयन प्रकृयाको कानूनी आधार “भवन निर्माण नियमावली २०६६”
- कार्यान्वयन प्रकृयामा देखिने कुनैपनि समस्याको सरलिकृत समाधानको बाटो : भवन निर्माण व्यवस्था सुदृढिकरण समितिको व्यवस्था
- देशमा निर्माण हुने ९०% भवनमा बिना कुनै उच्च स्तरिय प्राविधिकको संलग्नता नभइकन पनि भूकम्प प्रतिरोधि बनाउन आवश्यक, निर्माणमा सिधै प्रयोग गर्न सकिने तयारी नक्साहरु सहित भएको कानूनत मान्यता प्राप्त कोड पुस्तिका - **MRT 205**

हरेक तहका जनशक्तिका लागी तालिम प्रदान गरी प्राविधिक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने

- भवन संहिता तयारी समयदेखिनै भवन विभाग, UNDP, NSET ले भवन निर्माणमा संलग्न हुने विभिन्न स्तरका जनशक्तिलाई संहिता कार्यान्वयनको लागी आवश्यक तालिम संचालन गर्दै आएको ।
- पछिल्लो समय स्थानिय निकाय सहित धेरै संस्थाले पनि तालिम संचालन गर्दै आएको

सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले हालसम्म तालिम प्रदान गरेको जनशक्ति

क्र.सं.	तालिम विषय	सहभागी संख्या
१	भूकम्पय जोखिम मूल्याकन, रेट्रोफिटिङ प्रविधि	६०
२	कम्प्युटर प्रयोग गरी ख वर्गको भवनहरुको डिजाइन गर्न SAP/STADD कम्प्युटर सफ्टवेर	१५०
३	प्राविधिकहरुको लागी भवन निर्माण संहिता कार्यान्वयन तथा भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण प्रविधि	६०० + ३०
४	भूकम्प प्रतिरोधि प्रविधि सम्बन्धि निर्माणकर्म तालिमको लागी श्रोतव्यक्ति तयारी तालिम	१२०
५	सुपरभाइजर/ साना निर्माण व्यवसायीहरुको लागी भवन संहिता अनुरूप भवन निर्माण प्रविधि	२१२
६	निर्माणकर्महरुको लागी भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण प्रविधि तालिम	८७८० + २१०

UNDP/CDRMP को सहयोगमा चालु एक वर्षभित्र संचालन भइरहेको तालिम कार्यक्रमहरू

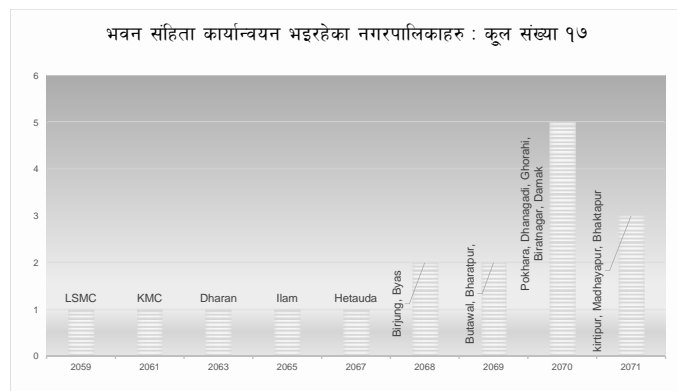
क्र.सं.	तालिम विषय	प्राविधिक सहयोग	सहभागी संख्या
१	कम्प्यूटर प्रयोग गरी ख वर्गको भवनहरूको डिजाइन गर्न SAP/STADD कम्प्यूटर सफ्टवेयर	CORD	१५०
२	प्राविधिकहरूको लागि भवन निर्माण संहिता कार्यान्वयन तथा भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण प्रविधि	CORD	९०
३	भूकम्प प्रतिरोधि प्रविधि सम्बन्धि निर्माणकर्म तालिमको लागी श्रोतव्यक्ति तयारी तालिम	ERTech	१५०
४	निर्माणकर्महरूको लागी भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण प्रविधि तालिम	ERTech	६००

जनतामा भूकम्प प्रतिरोधि भवन निर्माण गर्न चेतनाको अभिवृद्धि

- सुरक्षित भवन निर्माण शिविरहरू संचालन गर्नु
- भवन विभाग, नगरपालिकाहरू, यूएनडिपि, एनसेट र अरु गैरसरकारी संस्थाहरू र अध्ययन संस्थाहरूबाट भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणमा जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू संचालन भइरहेको
- रेडक्रस, एनसेट र अरु गैरसरकारी संस्थाहरूबाट भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणमा घरदैलो कार्यक्रमहरू संचालन भइरहेको
- २ वर्षअघि भवन निर्माण सुदृढीकरण समितिको अनुरोधमा सधिय मामिला तथा स्थानिय विकास मन्त्रालयबाट मा भवन संहितालाई ३ वर्षभित्र समावेश गर्ने पत्राचार भए लगत्तै स्थानिय निकायमा भवन संहिता कार्यान्वयनको अवस्थामा सुधार आएको
- टेलिभिजन, एफएम, पत्रपत्रिका आदी मेडियामा भूकम्पीय जनचेतना अभिवृद्धिका सूचना प्रकाशन/प्रसारणमा वृद्धि.
- भवन संहिता कार्यान्वयन भएको क्षेत्रमा भवन सम्बन्धि विषयमा बित्तिय संस्थामा कारोबार गर्न भवन संहिता कार्यान्वयन गरिएको हुनु पर्ने नेपाल राष्ट्र बैंकको परिपत्र

नगरपालिकामा भवन संहिता कार्यान्वयन अवस्था

संहिता कार्यान्वयन कार्यान्वयनमा देखिएका कमजोरीका कारणहरू

- स्थानिय निकायका मा प्राविधिक दक्षता को कमि र राजनैतिक अभिप्रेरणाको कमि
- राष्ट्रिय भवन संहिता तथा कानून प्रावधानबारे इन्जिनियरिङ्ग ग्रेजुयट को पाठ्यक्रममा समावेश नहुनु
- प्राविधिकहरूमा समेत भवन संहिता अनुरूपको निर्माण महंगो हुने धारणा
- प्रकोपलाई दैवि प्रकोप थानिनु र भाग्यवादमा जनमानसमा बढि विश्वास हुनु
- भवन संहिता कार्यान्वयनको लागी सहयोग गर्न सक्ने निकाय भवन विभाग सवै जिल्लामा नहुनु तथा जिल्ला प्राविधिक कार्यालय भवन संहिता कार्यान्वयनमा संलग्न हुने नितिगत कार्यविधि नहने

नगरोन्मुख गाउँ विकास समितिमा भवन संहिता कार्यान्वयन अवस्था

सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागले २०७१ साल देखि उपत्यकाको १० र बाहिर २ गाउँ विकास समितिमा भवन संहिता लागू भएको घोषणा गरी कार्यान्वयन सुरु

सहयोगी प्राविधिकहरूले पेश भएका नक्साहरू भवन संहिता अनुरूप भएको नपार्इएमा भवन संहिता अनुरूप बनाउन घरधनी र घरधनीका प्राविधिकलाई सहयोग गर्ने भवन संहिता कार्यान्वयनको लागी आवश्यक सहयोगी प्राविधिकहरू निम्न संस्थाहरूबाट उपलब्ध गराइने :

संस्था	गा.बि.स.
डिभिजन कार्यालय, काठमाण्डौ	मनमैजु, कपन
UNDP/ CDRMP	जोरपाटि, गौंगबु, धापासि, महाकाल, इमाडोल, बालकोट
NSET	सैबु, कटुन्जे, अनारमनि, गैडाकोट

नगरोन्मुख गाउँ विकास समितिमा भवन संहिता कार्यान्वयन अवस्था

सो नक्साहरू भवन संहिता अनुरूप भएपछि सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागको डिभिजन कार्यालयका प्राविधिक गाउँ विकास समितिको कार्यालयमा नै गई सिफारिस दिने कार्य गरिने

निर्माणस्थलमा चेकिङ्ग प्रकृत्यामा भवन संहिता सम्बद्ध चेकिङ्गमा पनि सहयोगी प्राविधिक र डि.का. संलग्न हुने

विषेश भवनहरुमा भवन संहिता कार्यान्वयन

विषेश भवनहरुमा भवन संहिता कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकारले ऐन तथा परिपत्रहरुबाट शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागलाई जिम्मेवारी दिएको

- संयुक्त स्वामित्व सम्बन्धि ऐन अन्तरगत निर्मित अपार्टमेन्ट भवनहरु
- अस्पताल भवनहरु
- निजी क्षेत्रबाट संचालन भएका स्कूल भवनहरु

भवन संहिता कार्यान्वयनको लागी चालु अरु कार्यक्रमहरु

USAID-NSET	Building Code Implementation Program	24 Municipality of outside Ktm.
UNDP/CDRMP-CORD-	Building Code enforcement program	3 Municipality +6 VDCs in Valley
UKAID-Practical Action	Building Disaster Resilience Committee	Pokhara SM
DANIDA-OXFAM	Urban Risk Management Project	Dhangadi municipality

दफा १०: भवन संहिता अनुरूप भवन निर्माण गर्नु पर्ने

■ कुनै व्यक्ति, संस्था वा सरकारी निकायले भवन निर्माण गर्दा भवन संहितामा तोकिएको स्तर अनुरूप बनाउनु पर्नेछ । त्यसरी भवन निर्माण गर्दा सो भवनको नक्सा र डिजाइन जुन स्तरको डिजाइनकर्ता, इन्जिनियर वा आर्किटेक्टबाट प्रमाणित गराइएको हो, कम्तीमा सोही स्तरको डिजाइनकर्ता वा निजको प्रतिनिधि, इन्जिनियर वा आर्किटेक्टको रेखदेखमा निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

■ दफा ११ : नक्सा स्वीकृत गराउनु पर्ने: संशोधित

■ (१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र दफा ८ मा उल्लिखित "क" "ख" वा "ग" वर्गको भवन निर्माण गर्न चाहने व्यक्ति संस्था वा सरकारी निकायले भवन निर्माण गर्न प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृतिको लागि नगरपालिका सपक्ष दरखास्त दिँदा नक्सासाथ डिजाइन समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५

- १४९ अनुमति नलिई भवन निर्माण गर्न नहुने: नगरपालिका क्षेत्रमा प्रमुखबाट भवन निर्माण गर्ने अनुमति नलिई कसैले पनि भवन निर्माण गर्न हुँदैन ।
- १५६ नक्सा पास गर्ने:
 - (१) प्रमुखले कुनै भवन निर्माण गर्न अनुमति दिँदा त्यस्तो भवनको नक्सा समेत पास गरी दिनु पर्नेछ ।
 - (२) उपदफा (१) बमोजिम प्रमुखले कुनै भवनको नक्सा पास गर्दा भौतिक विकास योजना र प्रचलित कानूनबमोजिम निर्धारित मापदण्ड अनुकूल हुने गरी नक्सामा आवश्यक थपघट गरी पास गर्न सक्नेछ ।

भवन नियमावली, २०६६

नियमावलीका प्रमुख प्रावधानहरु

भवन निर्माण गर्नु अघि स्वीकृति लिनु पर्ने:

(१) ऐनको दफा ११ को उपदफा (१) मा उल्लिखित 'क' 'ख' वा 'ग' वर्गको भवन निर्माण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा सरकारी निकायले नक्सा स्वीकृतिको लागि स्थानिय निकाय समक्ष अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा दरखास्त दिँदा डिजाइन समेत पेश गर्नु पर्नेछ । (यस अनुसूचीमा संलग्न चेकलिष्ट समेत)

(२) ऐनको दफा ११ को उपदफा (२) मा उल्लिखित 'क' वा 'ख' वर्गको भवन निर्माण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा सरकारी निकायले भवनको नक्सा र डिजाइन र 'ग' वर्गको भवन निर्माण गर्न चाहने व्यक्ति, संस्था वा सरकारी निकायले भवनको नक्सा तयार गरी स्वीकृतिको लागि अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित जिल्लाको शहरी विकास कार्यालयमा दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

भवन निर्माण गर्नु अघि स्वीकृति लिनु पर्ने क्रमश ...

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त भएको दरखास्त मा स्वीकृति दिने निकायद्वले आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा कुनै थप कागजात आवश्यक देखिएमा दरखास्तवालासँग त्यस्तो कागजात माग गर्न सक्नेछ ।

(४) उपनियम (३) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा दरखास्तवालाको व्यहोरा मनासिव देखिएमा शहरी विकास कार्यालयले भवन निर्माण गर्दा पालना गर्नु पर्ने शर्त तोकी दरखास्त परेको मितिले तीस दिनभित्र भवनको नक्सा वा डिजाइन स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।

नगरपालिकामा भवन संहिता कार्यान्वयन सम्बन्धमा शहरी विकास विभागको जिम्मेवारी क्षेत्र

भवन ऐन, दफा १२.

(२) नगरपालिकाले भवन संहिता बमोजिम नक्सा स्वीकृत गरे नगरेको सम्बन्धमा शहरी विकास कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा कुनै नगरपालिकाले भवन संहिता विपरीत हुने गरी नक्सा स्वीकृत गरेको देखिएमा शहरी विकास कार्यालयले सोको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्राप्त भएको प्रतिवेदन छानविन गर्दा मनासिव देखिएमा समितिले भवन संहिता बमोजिम नक्सा स्वीकृत गराउन सम्बन्धित नगरपालिकामा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम लेखी आएमा सम्बन्धित नगरपालिकाले पनि सो बमोजिम नक्सा स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

प्रधानमन्त्री कार्यालयको प्रशासकीय सुधार कार्ययोजना अन्तरगत स.वि.त.भ.नि.वि., काठमाडौं डिभिजन कार्यालयले काठमाडौं र ललितपुरका ५ सेक्टरमा ३% भवन स्याम्पलको अध्ययन र विश्लेषण सम्पन्न गरेर रिपोर्ट पेश गरेको छ ।

प्रधानमन्त्री कार्यालयको प्रशासकीय सुधार कार्ययोजना

- गत वर्षदेखि संचालित
- हालसम्म नगरपालिकाहरु र गाउँ विकास समितिका वडाहरु गरी ५ सेक्टरमा यो कार्यक्रम संचालित
- अध्ययन क्षेत्रमा भएका भवनहरु मध्ये ३% व्यापारिक भवन छानी स्थानिय निकायबाट पास भएको नक्सा लिई अध्ययन विश्लेषण गरिएको
- गल्तीका प्रकारमा:
 - स्वीकृत डिजाइन अनुरूप कार्य नभएको, धेरैजसो void coverage case भएको
 - अधिकांश व्यापारिक भवन आवासिय प्रयोजनको लागी स्वीकृत भएको
 - स्वीकृत भन्दा बढि तल्ला निर्माण भएको
 - नियम मिचेका भवनहरुलाई पनि निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र दिइएको
 - नियम मिचेमा घरधनीहरु अग्रस्थानमा, त्यसपछि स्वीकृति दिने निकाय, डिजाइनर
 - भवन संहिता पालनाको लागी उपलब्ध फारमहरु खाली भैतिको
 - भरिएका डाटाहरु सम्बन्धित नक्सासंग मेल नखाएको
 - नक्सासंग असंबन्धित डिजाइन रिपोर्ट पेश भएको
- अगाडिको पक्का भवन निर्माण व्यवस्था सुदृधिकरण समितिको बैठक द्वारा निर्धारण गरिने

धन्यवाद !